

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. vasario 9 d.
(OR. en)

6044/18

Tarpinstitucinė byla:
2018/0021 (NLE)

FISC 52
ECOFIN 95

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. vasario 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 55 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO leisti Italijos Respublikai nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 218 ir 232 straipsnių

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 55 final.

Priedama: COM(2018) 55 final

Briuselis, 2018 02 05
COM(2018) 55 final

2018/0021 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**leisti Italijos Respublikai nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo
Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 218 ir 232
straipsnių**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti nuo tos direktyvos nuostatų nukrypstančias specialias priemones, kad būtų paprastinama PVM rinkimo tvarka arba užkirstas kelias tam tikriems mokesčių slėpimo ar vengimo būdams.

2017 m. rugsėjo 27 d. Komisijoje užregistruotu raštu Italijos Respublika paprašė leidimo nukrypti nuo PVM direktyvos 218 ir 232 straipsnių, kad galėtų nustatyti privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką. Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2017 m. lapkričio 3 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Italijos Respublikos prašymą. Portugalijai apie šį prašymą pranešta 2017 m. lapkričio 6 d. 2017 m. lapkričio 7 d. raštu Komisija pranešė Italijos Respublikai turinti visą prašymui apsvastyti būtiną informaciją.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Remdamasi PVM direktyvos 395 straipsniu, Italija pateikė prašymą leisti taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kad galėtų taikyti privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką visiems Italijos teritorijoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenimis, išskyrus apmokestinamuosius asmenis, kurie naudoja mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, ir kad sąskaitos faktūros būtų įtraukiamos į sistemą „Sistema de interscambio“ (toliau – SdI), kurią tvarko Italijos mokesčių inspekcija.

Italija tvirtina, kad nustatydamas prievolę išrašyti elektroninę sąskaitą faktūrą naudojantis SdI, mokesčių administratorius realiuoju laiku galėtų gauti sąskaitose faktūrose, kurias išrašo ir gauna prekyautojai, pateikiamą informaciją. Taigi mokesčių administratoriai gali laiku automatiškai patikrinti, ar deklaruotas PVM atitinka sumokėtą PVM.

Todėl Italija mano, kad nustačius bendrą prievolę išrašyti elektronines sąskaitas faktūras, būtų lengviau kovoti su sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, taip pat būtų supaprastintas mokesčių surinkimas. Italijos teigimu, geriau vykdant mokesčines prievoles ir pailgėjus sukčiavimo ir mokesčių slėpimo kontrolės laikui bei pagerėjus veiksmingumui būtų gaunama reali nauda. Be to, būtų skatinamas skaitmeninimas ir supaprastintas administravimas.

Remiantis Italijos pateikta informacija, privaloma elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka yra pagrįsta dabartine neprivaloma sistema ir privaloma sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka, galiojančia tiekiant prekes valdžios institucijoms: taigi užtikrinamas sklandus perėjimas prie privalomos elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarkos ir mažinamas priemonės poveikis apmokestinamiesiems asmenims ir vartotojams.

Italijoje nuo 2014 m. komercinius sandorius su valdžios institucijomis sudarantiems apmokestinamiesiems asmenims, t. y. 20 % apmokestinamųjų asmenų, taikoma privaloma elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka. Visos valdžios institucijų sąskaitos faktūros yra įtraukiamos į SdI ir siunčiamos bendrajam apskaitos skyriui, kad jis atliktų išlaidų kontrolę, ir valdžios institucijoms. Be to, 2017 m. buvo pradėta taikyti neprivaloma elektroninio duomenų perdavimo sistema arba elektroninių įmonių tarpusavio sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka. Pagal šią sistemą galima pasirinkti kas ketvirtį mokesčių administratoriams elektroniniu būdu perduoti duomenis, susijusius su visomis atitinkamu ketvirčiu išrašytais sąskaitomis faktūromis. Pasirinkę kitą nei periodinis duomenų perdavimas būdą, tiekėjai gali siųsti ir gauti

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

elektronines sąskaitas faktūras pasinaudodami SdI. Nuo 2016 m. liepos mėn. mokesčių administratoriai suteikia galimybę naudotis nemokama internetine elektroninių sąskaitų faktūrų kūrimo, perdavimo ir saugojimo programa. Taigi kai kurioms įmonėms jau taikoma prievolė išrašyti elektronines sąskaitas faktūras, o kitos turėjo arba dar turės galimybę susipažinti su šia priemone prieš tai, kai ji bus pradėta taikyti.

Atsižvelgiant į plačią ir naujovišką nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, svarbu užtikrinti, kad ją taikant būtų imtasi būtinų tolesnių veiksmų, visų pirma nustatytas šios priemonės poveikis kovai su sukčiavimu PVM ir jo slėpimu ir apmokestinamiesiems asmenims. Jeigu Italija norėtų pratęsti nukrypti leidžiančios priemonės galiojimo laikotarpį, reikalaujama, kad kartu su pratęsimo prašymu ji pateiktų šios priemonės veikimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje turėtų būti pateiktas priemonės vertinimas, ar ją taikant veiksmingiau kovojama su sukčiavimu PVM ir jo slėpimu ir ar paprasčiau surinkti šį mokestį. Į ataskaitą, be kita ko, turėtų būti įtrauktas priemonės poveikio apmokestinamiesiems asmenims vertinimas, visų pirma ar nepadidėjo jiems tenkanti administracinė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos.

Nukrypti leidžiančią nuostatą siūloma leisti taikyti nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Remiantis PVM direktyvos 218 straipsniu, rašytinės ir elektroninės formos sąskaitos faktūros vienodai galioja, nes jame numatyta, kad valstybės narės sąskaitomis faktūromis laiko rašytinės ar elektroninės formos dokumentus ar pranešimus. Pagal PVM direktyvos 232 straipsnį naudoti elektronines sąskaitas faktūras galima tik gavus gavėjo sutikimą. Iš tikrųjų, Italijos numatyta privaloma elektroninių sąskaitų išrašymo tvarka būtų nukrypstama nuo šių dviejų nuostatų.

Nukrypti leidžiančią nuostatą gali būti leista taikyti remiantis PVM direktyvos 395 straipsniu, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikriems mokesčių slėpimo ar vengimo būdams. Italija paprašė leisti taikyti nukrypti leidžiančią priemonę, kad galėtų kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, taip pat kad būtų paprasčiau rinkti mokesčius. Remiantis Italijos pateikta informacija, nukrypti leidžianti nuostata yra suderinama su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis.

Nukrypti leidžianti nuostata, susijusi su privaloma elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka, atitiktų Tarybos rekomendaciją dėl 2017 m. Italijos nacionalinės reformų programos², kurioje rekomenduojama, kad Italija imtųsi veiksmų 2017 ir 2018 m. siekdama, be kita ko, „plačiau privalomai naudoti elektronines sąskaitas faktūras ir elektroninius mokėjimus“.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

PVM direktyvos 395 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, subsidiarumo principas netaikomas.

² <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations-italy.pdf>

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodytų priežasčių.

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Nustačius privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką, atsiras pokyčių apmokestinamiesiems asmenims. Tačiau Italija numatė šiuos pokyčius ir pasirengė jų įgyvendinimui. Apmokestinamiesiems asmenims, kurie naudojami mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, ši priemonė nebus taikoma. Be to, ribojamas nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo laikotarpis, o po aštuoniolikos mėnesių nuo jos taikymo pradžios turi būti parengta priemonės veikimo veiksmingumo ataskaita.

Todėl speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – kovoti su mokesčių slėpimu ir supaprastinti mokesčių surinkimą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

Italija paprašė leisti taikyti privalomą tvarką, pagal kurią visos sąskaitos faktūros, kurias Italijos teritorijoje įsisteigę apmokestinamieji asmenys, išskyrus apmokestinamuosius asmenis, kurie naudojami mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, išrašo kitiems veiklos vykdytojams arba galutiniams vartotojams, būtų išrašomos elektroniniu būdu. Privaloma elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka taip pat turėtų būti taikoma supaprastintoms sąskaitoms faktūroms, pagal 219 straipsnį išduotiems dokumentams ir sąskaitoms faktūroms, susijusioms su neapmokestinamais sandoriais. Italijoje neįsisteigę apmokestinamieji asmenys gali pasirinkti naudotis SdI sąskaitoms faktūroms perduoti. Apmokestinamieji asmenys, kuriems privaloma elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarka netaikoma, taip pat gali rinktis naudotis SdI.

Nustačius privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką, atsiras pokyčių apmokestinamiesiems asmenims. Apmokestinamieji asmenys patirtų papildomų išlaidų, susijusių su naujos sąskaitų faktūrų sistemos diegimu ir naudojimu. Tačiau Italija numatė priemonės poveikį apmokestinamiesiems asmenims, nes neprivaloma sistema jau veikia nuo 2017 m. pradžios, o įmonės turėjo arba dar turės galimybę su ja susipažinti. Italijos teigimu, išrašant e. sąskaitas faktūras bus veiksmingai kovojama su mokesčiniu sukčiavimu, nes informacija bus išsamesnė, savalaikiška ir geriau atsekama. Siunčiant sąskaitas faktūras per SdI iš tiesų Italijos mokesčių inspekcija mokesčiais tikslais galėtų automatiškai naudotis laiku pateikta su sąskaitomis faktūromis susijusia informacija. Taigi mokesčių administratoriai galėtų laiku automatiškai patikrinti, ar deklaruotas PVM atitinka sumokėtą PVM. Konkrečiai, Italija tvirtina, kad dabar mokesčių administratoriui reikia maždaug 18 mėnesių sužinoti, kad veikia dingęs prekiautojas. Galimybė iškart matyti elektronines sąskaitas faktūras sutrumpintų šį laikotarpį iki trijų mėnesių ir taip sukčiavimo grandinė būtų nutraukta daug greičiau.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Ši priemonė nedarys neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

leisti Italijos Respublikai nustatyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 218 ir 232 straipsnių

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2017 m. rugsėjo 27 d. Komisijoje užregistruotu raštu Italijos Respublika paprašė leidimo nukrypti nuo Direktyvos 2006/112/EB 218 ir 232 straipsnių, kad galėtų nustatyti privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką visiems Italijos teritorijoje įsisteigusiems apmokestinamiesiems asmenimis, išskyrus apmokestinamuosius asmenis, kurie naudoja mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, nurodyta Direktyvos 2006/112/EB 282 straipsnyje, ir kad sąskaitos faktūros būtų įtraukiamos į sistemą „Sistema de interscambio“ (toliau – SdI), kurią tvarko Italijos mokesčių inspekcija;
- (2) laikydamasi Direktyvos 2006/112/EEB 395 straipsnio 2 dalies, Komisija 2017 m. lapkričio 3 d. ir lapkričio 6 d. raštais informavo kitas valstybes nares apie Italijos prašymą. 2017 m. lapkričio 7 d. raštu Komisija pranešė Italijai, kad turi visą prašymui apsvastyti būtiną informaciją;
- (3) Italija tvirtina, kad nustatydamą privalomą elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo tvarką, pagal kurią sąskaitos faktūros pateikiamos naudojantis SdI, Italijos mokesčių administratorius realiuoju laiku gali gauti sąskaitose faktūrose, kurias išrašo ir gauna prekiautojai, pateikiamą informaciją. Taigi mokesčių administratoriai galėtų laiku automatiškai patikrinti, ar deklaruota PVM suma atitinka sumokėtą PVM sumą;
- (4) Italija mano, kad nustačius bendrą prievolę išrašyti elektronines sąskaitas faktūras, taip pat būtų lengviau kovoti su sukčiavimu ir mokesčių slėpimu, be to, būtų skatinamas skaitmeninimas ir supaprastintas mokesčių surinkimas;
- (5) Italija tvirtina, kad pagrindinis privalomos elektroninių sąskaitų faktūrų išrašymo parengiamasis darbas buvo atliktas: pradėta naudoti neprivaloma SdI sistema, o tai užtikrintų sklandų elektroninių sąskaitų faktūrų perdavimą ir tuo pat metu ribotų priemonės poveikį apmokestinamiesiems asmenims;
- (6) atsižvelgiant į plačią ir naujovišką nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, svarbu užtikrinti, kad būtų įvertintas šios priemonės poveikis kovai su sukčiavimu

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

PVM ir mokesčių slėpimu ir apmokestinamiesiems asmenims. Todėl jeigu Italija manytų, kad būtina priemonę pratęsti, kartu su pratęsimo prašymu ji turėtų pateikti Komisijai ataskaitą, į kurią turi būti įtrauktas priemonės vertinimas, ar ją taikant veiksmingiau kovojama su sukčiavimu PVM ir mokesčių slėpimu ir ar parasčiau surinkti šį mokestį;

- (7) ši nukrypti leidžianti priemonė neturėtų daryti poveikio vartotojo teisei gauti popierinę sąskaitą faktūrą, kai atliekami Bendrijos vidaus sandoriai;
- (8) prašoma nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma ribotą laiką, kad būtų galima įvertinti, ar speciali priemonė yra tinkama ir veiksminga atsižvelgiant į jos tikslus;
- (9) nukrypti leidžianti priemonė atitinka siekiamus tikslus, kadangi ribojamas jos taikymo laikas ir taikymas, nes ji netaikoma apmokestinamiesiems asmenims, kurie naudojami mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, nurodyta Direktyvos 2006/112/EB 282 straipsnyje. Be to, taikant nukrypti leidžiančią priemonę nekyla rizika, kad bus pradėta sukčiauti kituose sektoriuose arba kitose valstybėse narėse;
- (10) nukrypti leidžianti nuostata neturės neigiamo poveikio bendrai mokestinių pajamų, surenkamų galutinio vartojimo etape, sumai ir neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 218 straipsnio, Italijai leidžiama sąskaitomis faktūromis laikyti tik elektroninės formos dokumentus ar pranešimus, jeigu juos išrašo Italijos teritorijoje įsisteigę apmokestinamieji asmenys, išskyrus apmokestinamuosius asmenis, kurie naudojami mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, nurodyta Direktyvos 2006/112/EB 282 straipsnyje.

2 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 232 straipsnio, Italijai leidžiama nustatyti, kad nereikia gavėjo sutikimo norint naudoti Italijoje įsisteigusių apmokestinamųjų asmenų išrašytas elektronines sąskaitas faktūras, išskyrus tas sąskaitas faktūras, kurias išrašo apmokestinamieji asmenys, kurie naudojami mažosioms įmonėms taikoma išimtimi, nurodyta Direktyvos 2006/112/EB 282 straipsnyje.

3 straipsnis

Italija praneša Komisijai apie 1 ir 2 straipsniuose nurodytas nacionalines priemones.

Jeigu Italija mano, kad būtina 1 ir 2 straipsniuose nurodytą priemonę pratęsti, kartu su pratęsimo prašymu ji turėtų pateikti Komisijai ataskaitą, kurioje būtų pateiktas priemonės vertinimas, ar ją taikant veiksmingiau kovojama su sukčiavimu PVM ir mokesčių slėpimu ir ar parasčiau surinkti šį mokestį. Į ataskaitą, be kita ko, įtraukiamas priemonės poveikio apmokestinamiesiems asmenims vertinimas, visų pirma, ar nepadidėjo jiems tenkanti administracinė našta ir išlaidos.

4 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas